

V moderniziranem oblačilu

Komunistični volk se je začel ravnati po modi. V prejšnjih letih bi takšna prilagoditev bila nekaj nezaslišane in nemogočega. Brez ozira na levo in desno v boj za svetovno revolucijo: tako se je takrat glasilo geslo. Borba brez pardona človeški družbi, zgrajeni na načelih kapitalizma! Boj Bogu, vsaki veri in cerkvi! Boj narodnostnemu načelu, živel internacionalizem! Proč s kmečkim stanom in z drugimi stanovi! Živela diktatorska delavska država bodočnosti! Tako je pred leti rjovel komunistični volk, odet v rdeč plašč, opremljen z rdečo zastavo in z znakom kladiva in srpa. To je bil pravi in pristni komunistični volk. Pa ni imel uspeha. Našel jih je sicer po posameznih državah precejšnje število, ki so z njim tulili. V nekaterih državah (v Mehiki, Španiji) se je začasno polastil krmila države. Toda ljudje se mu niso dali ustrahovati, marveč so se mu postavili v bran, da se je moral urnih nog vrniti s svojega roparskega pohoda po Evropi. Izkustvo ga je poučilo, da v strogi komunistični uniformi ne bo uspel s svojimi težnjami. Treba bo strankarsko uniformo odložiti ter se prilagoditi sodobni modi, in sicer po tisti različenosti, kakor se javlja med posameznimi narodi in državami. Težko se je odločil za to zunanjo metamorfozo (spremembo), ko pa je komunistična internacionala ta sklep storila, je sledilo njegovo izvajanje. Pri tem kaže komunistični volk tako čudovito sposobnost spreminjanja, da celo presega spremenljivost kameleona (živali, ki je znana po lahki in nagli spremenljivosti kože in njene barve). Vse, kar je prejšnji komunistični volk s svojim brezobzirnim in krvoločnim lomastenjem zagrešil, hoče modernizirani volk z navideznim zatajevanjem narave in s prikrivanjem svojega pravega, nespremljivega namena popraviti.

Komunizem je uvidel, da so v raznih državah — med njimi tudi v Jugoslaviji — zlasti tri ovire, ki so na poti njegovemu prodiranju. Te glavne ovire so: verska ideja, narodnostno načelo, kmečka stanovska zavest. Te tri ovire ni mogoče z direktnim napadom porušiti, pač pa je mogoče jih od znotraj zvotliti. To taktiko (način postopanja) so predpisali voditelji komunistične internacionale in to taktiko priporočajo podtalnim organizacijam, ki

jih ima komunizem po posameznih državah. Med delavci je komunizem izgubil svojo nekdanjo privlačno moč, med kmeti je nikdar ni imel. Svoje pristaše ima ponajveč med dijaštvom, in sicer med akademskim dijaštvom. To tudi potrjuje beograjska »Samouprava«, glasilo JRZ, v svoji številki z dne 15. septembra t. l. v članku, ki v njem s svarilnimi besedami kaže na pogubonošno delo komunističnih agitatorjev med dijaško mladino, zlasti med levičarsko nastrojenimi študenti. Na take pristaše opira komunizem svoje delo v naši državi, tudi v naši Sloveniji. Da se to delo uredi in pospeši, so potrebna navodila, ki prihajajo iz komunističnih central izven naše države med slovensko mladino po raznih potih, večinoma v obliki tajnih pisem. Ta navodila naročajo prilagoditev onim trem idejam, ki so bile doslej glavne ovire za prodor komunizma. Do katolicizma je treba zavzeti stališče verske tolerance (strpljivosti), svobode vesti

in vere. Katoliško mladino je treba priegniti pod videzom boja zoper antidemokratski fašizem. Narodnostno načelo so komunisti prej ostro pobijali, sedaj pa se zavijajo v slovensko trobojnico ter zahtevajo povsem samostojno Slovenijo. Samostojni kmečki stan in komunizem sta med seboj v protivniškem nasprotju, kakor ogenj in voda. To nasprotje je treba omiliti. Komunistično misleča inteligenca mora med kmečko mladino, pokazati mora kmetu prijazno lice, razodevati mu zanimanje za njegovo gospodarsko stanje in zaskrbljenost radi njegove gospodarske bodočnosti. Komunistično navdahnjena akademska mladina in drugi slovenski komunistični inteligenti to svojo nalogo izvršujejo zlasti z raznimi spisi, v katerih na »znanstven način« preresetavajo kmečko vprašanje, prikazujejo stanje kmeta in kmečkega delavstva v najtemnejši luči ter kažejo na rdečo zarjo boljše bodočnosti, ki jo obljublja komunizem. Radi tega pozor na rovarjenje rdečega volka v moderniziranem oblačilu!

Po krščanskem svetu

Katoliško čtivo. Nesmrtni naš škof Slomšek je bil neumoren apostol katoliške knjige in krščanskega časopisja. Neki krščanski tisk je obsojal kot mišnico, na kateri umre, kdor jo zavživa, kot duševni strup in kot strupeno kačo, ki je zlasti mladini posebno nevarna. Dobro knjigo pa je priporočal kot večjo vrednost, kakor jo ima zlato. Slomškov način ni bil samo govoriti, njegova praktična narava je vedno silila k udejstvovanju besed. Sam je pisal slovenske knjige in druge navduševal k spisovanju dobrih knjig. Da bi ljudstvo dobilo v roke knjige krščanske in koristne vsebine, se je na vso moč trudil, da bi ustanovil knjižno društvo. Iz te Slomškove težnje je vznikla Mohorjeva družba, ki je razširila med slovenskim ljudstvom nešteto dobrih knjig. Med hrvatskim ljudstvom vrši isto nalogo društvo sv. Jeronima s sedežem v Zagrebu. Slovaki imajo slično dru-

štvo z naslovom sv. Adalberta (Vojtjeha). Nedavno je imelo to društvo svojo 69. glavno skupščino v Trnavi, ki se je udeležil društveni pokrovitelj monsignor Jauntaša in poslanik Slovaške pri Vatikanu Karel Sidor. Društvo, ki šteje sedaj 110.873 članov na Slovaškem, izven Slovaške pa 17.379 članov, izda vsako leto tri do štiri knjige.

Poglavarica ruskih brezbožnic. To mesto je zdaj zavzela gospa Molotov, soproga predsednika ljudskih komisarjev (ministerskega predsednika) in zunanjega ministra. Ob priliki, ko je stopila na čelo ruskih brezbožnic, je gospa Molotov izjavila: »Najvažnejša naloga sovjetske države in komunistične stranke je pobijanje vpliva religije na žene. Cerkev mora popolnoma izginiti iz življenja žensk; zakaj resnična Rusinja ne more sprejeti Stalinovih ukazov, če ni stoodstotna brezbožnica. Na-

Posadka francoskega tanka namerja strojnico proti letalom

Pred meseci po nesreči potopljeno ameriško podmornico »Squalus« so po dolgotrajnem trudu dvignile posebne ladje iz morskga dna na površje

Največja nemška potniška ladja »Bremen«, o kateri ugiba ves svet, v katero nepristransko luko bi se naj bila zatekla na povratku iz Njujorka v Hamburg

Novice

Osebnosti

Podelitev župnije. Župnija v Šmartnem ob Paki je bila podeljena g. Francu Časli, župniku v Svečini ob severni meji.

Nesreče

Ogenj povzročil precej škode na sušilnici. Gospodarska zadruga v Mežici ima lepo sušilnico za sušenje sadja. Sušilnica je bila v zadnjem času skoraj neprestano v obratu, se je vžgala in bi bila skoraj čisto zgorela. Vneli so se okvirji, ki so bili preblizu grelnih cvi. Ogenj je uničil šest okvirjev in 200 kg sadja, katero se je sušilo. Na pomoč prihrzeli rudniški gasilci so oteli stavbo in važnejše naprave sušilnice. Škoda je precej občutna.

Najdeni preostanki hlapčevega trupla. V gozdu posestnika Potočnika v Arnačah pri št. Ilju v Slov. goricah so našli te dni v jarku ob potoku popolnoma razpadlo truplo starčka. Meso so obglodale divje zveri tako, da so visele cunje samo še na kosteh. Hitro so ugotovili, da gre za 78 letnega Ivana Gorjupa, na eno nogo hromelega ter na eno oko slepega berača ter kočarja, ki je prebival kakih 500 metrov proč

od mesta, kjer so našli njegove preostanke v bajti, in se je preživljal z beračenjem. Pri potoku ga je zadela kap, ko si je hotel oprati perilo. Njegovim sosedom njegov izgin ni bil sumljiv, ker je odhajal pogostokrat od svoje kočice za dalj časa, da si je izprosil potrebnega živeža.

Usodepoln padec z oreha. Maks Klethofer, 32 letni kovač z Zrkovske ceste na Pobrežju pri Mariboru, je splezal na oreh, da bi oklestil zrele orehe. Pri tem delu se mu je zlomila trhla veja, padel je s precejšnje višine in so ga spravili v mariborsko bolnišnico z nalomljeno hrbtenico.

Petletno dekletce podleglo opeklinam. Anica Ornik, petletna hlapčeva hčerka v Bistrici pri Rušah, se je preveč približala zakurjenemu štedilniku. Otroku se je vnela obleka in ves v plamenih je zbežal na prosto, kjer so mu strgali goreče cunje s telesa. Žrtev nesreče so koj spravili v mariborsko bolnišnico, a je umrla radi prehudih opeklin.

Dva ponesrečila z motorjem. Z motornim kolesom je ponesrečil 37 letni Ivan Vračko, mizarski mojster s Tezna pri Mariboru. Pri padcu z vozila si je poškodoval nogo. — Med vožnjo iz Marenberga v Maribor je padel z motorja 41 letni gostilni-

čar in posestnik Rudolf Šiker iz Marenberga ter si zlomil nogo. Nesreča se je zgodila, ker je pred Šikerjev motor iznenada skočil neki fant, kateremu pa se k sreči ni nič zgodilo. Ponesrečenega podjetnika so prepeljali z rešilnim avtom v mariborsko bolnišnico.

Padel iz vozečega vlaka in se ubil. V Ptujju se je zgodila huda nesreča, katero je zahtevala smrtno žrtev. V vlaku s Pragerskega proti Ptujju je bil 24 letni posestnikov sin Jožef Jordan iz Loške vasi pri Krškem. Ko je vozil vlak preko dravskega mosta v Ptuj, je padel Jordan iz nepojasnjenega vzroka iz vlaka in ga je vrglo proti železni ograji. Pri priletu ob železo si je prebil glavo, polomil obe nogi in je obležal mrtev.

Nevarna konjska brca. Ko je peljala Terezija Petek iz Rogoznice pri Ptujju konja na vojaški pregled, jo je žival z vso močjo tako brcnila, da so oddali Petkovo nezvestno v ptujsko bolnišnico.

Žrtev neprevidnega ravnanja z orožjem. Franc Kukovec, krojač iz Ptujja, je bil v trgatvi v Vičancih pri Veliki Nedelji. Krojaču je hotel pokazati posestnik Milan Senjor iz Vičancev samokres, kateri se je radi neprevidnosti sprožil in je zadela kroglja Kukovca v hrbet. Obstreljeni se zdravi v ptujski bolnišnici.

Huda nesreča vtihotapljenega potnika. Neki trgovec je zadnji teden vozil jabolka iz Haloz v Ptuj. V Turnišču se mu je vtihotapil na zaboji naloženi tovorni avto 36 letni Matevž Regrat iz Stanešine pri Podlehniku. Regrat je sedel pri vožnji pod mostom na Bregu pri Ptujju na vrhu zabojev in je zadel z glavo v travertu mosta. Sunk ga je vrgel z avtomobila na cesto, kjer je obležal v nezvesti z razbito glavo. Hudo poškodovanega so oddali v ptujsko bolnišnico.

Razne novice

Dvajsetletnica slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Vseučilišče kralja Aleksandra I.

mesto Leninove vdove prevzemam jaz vodstvo ženskih brezbožniških zvez sovjetske Rusije. Gospa Molotov je jasno in odkrito opredelila glavni cilj komunizma.

Po smrti moža more biti samo ena vdova. Ta-le značilen primer dveh vdov po istem možu se je zgodil na Hrvaškem. Neki železničar, po veri katoličan, se je ločil v medsebojnem sporazumu brez sodnijskega postopanja od svoje po veri tudi katoliške žene. Potem je prestopil v starokatoliško cerkev, kjer je po obredu te verske sekte (ločine) sklenil z drugo ženo »zakonsko« zvezo. Po njegovi smrti je na-

stalo vprašanje, katera izmed obeh žen ima pravico do pokojnine. Ministrstvo prometa je na salomonski način določilo, da dobi vsaka izmed obeh vdov polovico pokojnine. Prva in po zakonu edino prava pokojnikova žena, sedaj vdova, pa se je pritožila zoper to salomonsko sodbo na Državni svet. Državni svet je odlok ministrstva prometa razveljavil kot nezakonit, in sicer iz razloga, ker more kristjan imeti samo eno ženo; radi tega mora biti njegov zakon veljaven samo z eno ženo, torej more po smrti biti samo ena vdova, ne pa dve.

V mrežah greha

39

Alojziji se je dopadel Štefanov nasvet. Nekam vesela se je vračala domov.

Naslednjega dne se je oglasila v pisarni vojaškega odbora.

Sprejel jo je debel možicelj, precej nizke rasti. Na nosu je imel naočnike. Po debelem steklu se je dalo sklepati, da je zelo kratkoviden.

Alojzija se je predstavila, nakar ji je možakar ponudil stol.

»Vi ste torej profesorica. Ali znate stenografirati in na stroj pisati?«

»Znam. Že pred leti sem bila tipkarica pri odvetniku Kellyju. Mogoče ga poznate?«

»Kako ga ne bi poznal! Saj je najboljši odvetnik v Pikertonu.«

»Jaz sem takrat bila pri njem, ko je vodil svojo prvo tožbo,« je nekam ponosno pripomnila Alojzija.

»Kaj je bilo to?«

»Umor. Nina Mateskas —«

»Vem,« jo je prekinil debeluhar. »Njen prijatelj je bil Kmicic. Ubila sta tretjega. Čakajte, kako se je imenoval? Aha, Pavloniš.«

»Izvrsten spomin imate!«

»O, da! — Kmicica so obesili, kajne?«

»Ne! Smrtno sodbo so spremenili na dosmrtno ječo. V Ellingtonu je zaprt, toda po nedolžnem.«

»Kako veste to?«

»Ena priča, Grenhut...«

»Grenhut?« jo je prekinil možakar. »Kak Grenhut?«

»Tisti, ki je bil mirovni sodnik.«

»Aha, tisti! Kaj je bilo z njim?«

»Trdil je, da je Kmicica videl na dan umora, dasi je ta dokazal, da je takrat bil odsoten. Sodišče je verjelo Grenhutu.«

»No, potem ga niso poznali!«

»Kako? Ali morda mislite, da bi bil zmožen krive prisege?«

»O tem sem prepričan!«

Alojzija se je čudila možakarjevi odkritosrčnosti. Ker je po njegovi zunanosti sklepala, da je jud, se ji je zdelo možno, da je imel z Grenhutom kak obračun.

Štern — tako se je namreč možakar imenoval — se seveda ni menil za Alojzijino razmišljanje. Povabil jo je k mizi in položil pred njo papir in svinčnik.

»Pišite,« je dejal, »da bom videl, kako je z vašim stenografiranjem.«

Nato je naglo začel narekovati iz neke knjige. Alojzijini prsti niso bili nič manj gibčni kot njegov jezik.

»Dovolj!« je čez čas rekel. »Sedaj pa poskusite še na stroju.«

Alojzija je ubogala. Tudi ta preizkušnja se je dobro končala.

»Jutri bova začela. Pridite popoldne ob petih.«

Potovanje klavirja čez Atlantik

V glasbeni šoli v Insterburgu imajo klavir, ki je gotovo med najslavnejšimi na svetu. Ta klavir je bil na Zeppelinu »L 129«, ko je ta zadnjikrat letel čez Atlantski ocean in se pri pristajanju v Ameriki ponesrečil. Zgrajen je iz lahkega lesa in nosi znamko »Blind«. Svoj rekord pa je dosegel s tem, da je s Zeppelinom preletel nič manj kot 24 krat Atlantski ocean. Ko se je Zeppelin »L 129« ponesrečil, je ta klavir ostal po čudnem naključju nepoškodovan, če pa zaradi tega, ker so ga zaradi prevelikega števila potnikov morali razstaviti v posamezne dele, da bi na ta način dobili več prostora za potnike.

obhaja v Ljubljani novembra 20 letnico, ker so se vršila prva vpisovanja za zimski tečaj 1919/20 novo otvorenega slovenskega vseučilišča od 15. novembra do 1. decembra 1919. Dne 31. avgusta 1919 pa so že bili imenovani prvi redni profesorji. Ob dvajsetletnici lahko zremo Slovenci s ponosom na delo našega vseučilišča, s katerim si je priboril po tolikoletnih borbah uresničeni najvišji slovenski kulturni zavod velik ugled v državi in inozemstvu.

Čaplja iz Varšave ustreljena na Gorenjskem. V Radovljici na Gorenjskem je zadnje dni ustrelil neki lovec veliko čapljo, ki je imela na nogi obroček iz Varšave.

Pregled (licenciranje) bikov in merjascev v okrajih Dravograd, Brežice in Slovenske Konjice

Kmetovalci, ki nameravajo pripuščati bike in merjase v prihodnjem letu, naj iste dajo oceniti posebni komisiji. Kdor ne bo imel od komisije pregledanega in odobrenega bika ali merjasa, istega ne bo smel pripuščati; če pa bi to storil, bo kaznovan, bik ali merjasec pa se mu bo na njegove stroške kastriral. Komisija banske uprave bo pregledovala bike in merjasec po sledečem vrstnem redu:

Okraj Dravograd

Dne 10. oktobra, torek, ob 8 dopoldne pri Zgajnerju (pri mostu) za občino Muta, Vuzenica in Dravograd (vsa občina).

V sredo, 11. oktobra, ob osmih na sejmišču v Guštanju za občino Guštanj, ob desetih na sejmišču v Prevaljah za občino Prevalje; ob eni popoldne na sejmišču v Mežici za občino Mežica; ob treh popoldne v Črni pri Matevžu za občino Črna.

V četrtek, dne 12. oktobra, ob osmih na sejmišču v Marenbergu za občino Marenberg, ob 11 v Kosovi koči v Hudem kotu za občino Vuhred in Ribnica; ob treh popoldne v Breznem pri Potočniku za občino Kapla in Remšnik; ob petih popoldne pri ožbaldski cerkvi za občino Kaplo.

Okraj Brežice

V torek, dne 10. oktobra, ob devetih v Sevnici na sejmišču za občino Sevnica; ob 11 v Podgorju

pri Pipanu za občino Zabukovje; ob dveh popoldne na Blanci pri občini za občino Blance.

V sredo, dne 11. oktobra, ob osmih v Rajhenburgu na sejmišču za občino Rajhenburg in Senovo; ob desetih v Koprivnici; ob enajstih na Pokleku za občino Podsredo; ob treh popoldne v Brežicah na sejmišču za občino Brežice in Čatež; ob petih popoldne na Jesenicah za občino Velika Dolina.

V četrtek, 12. oktobra, ob osmih na Dol. Pohanci za občino Videm ob Savi, Zdole, Sromlje, Artiče; ob desetih v Globokem za občino Globoko in Pišce. (Za občino Bizeljsko, ki je okužena po slinavki, se bo čas licenciranja naknadno določil.) Ob dveh popoldne v Kapelah na sejmišču za občino Kapele; ob štirih popoldne v Dobovi za občino Dobova.

Okraj Slov. Konjice

13. oktobra ob pol osmih zjutraj na sejmišču v Konjicah, ob 10.30 v Zrečah pri gostilni Kračun, ob pol dveh popoldne v Križevcih pri Furmanu, ob pol treh na sejmišču v Vitanju.

Dne 14. oktobra ob pol osmih zjutraj na sejmišču v Oplotnici, ob pol 10 v Tetanju pri gostilni Guček, ob eni popoldne v Žilah pri gostilni Gorican in ob treh popoldne v Ločah pri gostilni Kračun.

Primarij dr. Černič spet redno ordinira v sanatoriju, Tyrševa 19, Maribor. 1442

Obžalovanja vredni slučaji

Kaznjenci so se hoteli z uporabo dokopati na svobodo. Na posestvu Terezije Zupanc v Marenbergu je zaposlena skupina desetih kaznjencev iz mariborske kaznilnice, ki tudi stanujejo s svojim paznikom v marenberškem gradu. Te dni pa se je zahotelo nekaterim kaznjencem po svobodi, ker je Marenberg blizu nemške meje. Upri so se pazniku trije kaznjenci: na pet let obsojeni Miha Hode, na 14 mesecev obsojeni Franc Rojko in na osem let obsojeni Miha Petančič. Ko bi se morali na večer kaznjenci podati v svojo sobo, sta napadla Hode in Rojko paznika Jožefa Veršiča. Pazniku pa je le uspelo, da je s pomočjo enega civilista ugnal omenjena, ju zaprl v sobo in poklical orožnike na pomoč. Hode je skušal medtem ostale tovariše pregovoriti, da bi vdrl s silo na prosto in bi pobegnili. Pomagal mu je pri tem Petančič. Kaznjenci so začeli v sobi kričati ter silovito razbijati po vratih, dokler ni napravila reda orožniška patrulja. Puntarsko trojico so odvedli orožniki v mariborsko kaznilnico. Pozneje so dognali, da je bil prav za prav glavni vzrok upora alkohol. Prešli so jabolka in pri tem delu je uspelo Hodeu in Rojku, da sta se zmuznila v

Celo skladišče v želodcu

V tržaško mestno bolnišnico so pred kratkim oddali moža, ki bi mu morali operirati želodec. Rentgenska preiskava je sicer že prej pokazala, da je v želodcu celo številno različnih predmetov, uspeh operacije pa je bil celo za zdravnike presenetljiv. Iz želodca so namreč vzeli naslednje predmete: 24 svinčnikov, 3 polnilne peresnice, vilice, žlico, 18 ključev različnih velikosti, vijak, nekoliko starih kovancev, odpirac za sardinske škatle, 3 toke za cigarete, 2 žepna noža, 2 igli, 4 kovanice po dve liri, kovanec za 50 centesimov in verižico za ključ. Možak je operacijo dobro prenesel in je pozneje samo vprašal, dali so našli denar, ki ga je bil požrl pred dalj časa.

Alojzija je bila naslednjega dne pet minut pred določeno uro v pisarni. Štern jo je že pričakoval s šopom spisov, ki jih je bilo treba prepisati v več izvodih.

Alojzija se je resno lotila dela. Zdelo se ji je, da je njeno pisanje najmanj tako važno kot streljanje na bojišču. Ko je končala s prepisovanjem, ji je Štern začel narekovati pisma. Okrog pol osmih je bilo tudi tega dela konec in Alojzija je lahko odšla.

Dnevi so hitro minevali. Za Alojzijo so bili vsi enaki. Med dnevom je v zavodu pomagala sestri Benigni, proti večeru pa je šla v pisarno vojaškega urada. Pri tem prostovoljnem, brezplačnem delu je bila tako vestna, da jo je Štern občudoval.

Ko je Alojzija nekega dne spet prišla ob določeni uri, jo je Štern sprejel z obvestilom, da bosta delala samo kake pol ure, ker bo moral iti na neko bojvniško zborovanje, ki mu bo celo predsedoval. Po preteku pol ure se je odpravil domov, da bi se preoblekel. Pri odhodu je rekel Alojziji, naj gre tudi ona na zborovanje, ker je namenjeno vsem, ki se zanimajo za vojno, zlasti pa tistim, ki sodelujejo pri vojaških dobrodelnih ustanovah.

Ker Alojzija ni imela nujnih opravkov, je res šla na zborovanje. Ko je šla počasi po širokih stopnicah v prvo nadstropje mestne hiše, jo je od zadaj nenadoma prijel za roko močna moška roka. Naglo se je okrenila in osupnila. Pred njo je stal odvetnik Kelly v novi častniški uniformi.

»Kaj to pomeni? Ali boste tudi vi šli v vojno?«

»Da. Pojutrišnjem se bom javil in čez nekaj tednov se bomo peljali proti Franciji.«

»In kaj bo z vašo družino?«

»Ne bo ji sile. Nekaj časa me bo že mogla pogrešati. Zakaj pa človek, ki ima ženo in dva otroka, ne bi mogel iti v vojno? Če se mi bo primerilo kaj hudega, bo žena dobila zavarovalnino, ki bo zadoščala za preživljanje treh ljudi.«

Medtem sta prispela do dvorane, ki je bila že precej napolnjena. Kelly je iskal stole. Neki sluga ga je spoznal in mu preskrbel dva stola.

Kelly se je nekaj časa oziral po dvorani in iskal znane obraze. Alojzija ga je medtem skrivaj opazovala. Njegov obraz je bil še svež kot pred leti, toda lasje so bili sivi.

»Ali ste zadnji čas bili pri Štefanu?« se je odvetnik nenadoma obrnil.

»Pred dvema tednoma sem bila pri njem.«

»Jaz pa se moram obtožiti. Že eno leto nisem bil pri njem. Tudi ta obisk spada med tiste stvari, na katere se vsak dan pripravljam, a nikdar ne pridem do tega, da bi jih izvršil.«

»Zelo bi me veselilo, če bi ga obiskali. Ali ne morete nič storiti v njegovi zadevi?«

»Nič. Obnovitev razprave brez novih dokazov ni mogoča. Teh pa ni.«

»To je vendar grozno, da mora toliko let trpeti brez vsake krivde!«

(Dalje sledi)

klet, se sama napila vina ter ga prinesla tudi še tovarišem.

Ukradeno in zaklano tele. V Tolstem vrhu je bilo v noči iz hleva ukradeno tele posestnici Tereziji Špaler. Tele je izmaknil 32 letni delavec Adolf Krumpačnik iz Tolstega vrha in ga je odgnal k posestniku Štefanu Pisar, ki je tele zaklal in so meso pojedli. Orožniki so predali sodišču tata in Pisara, ki je ukradenemu blagu pomagal v želodce.

S hudimi poškodbami v mariborsko bolnišnico. Pri Framu so pobili fantje z raznimi predmeti na tla 31 letnega Jožefa Perger, kateri se je zatekel v mariborsko bolnišnico z resnimi poškodbami.

Vlomilci odpeljali iz kleti 200 litrov vina. Jožefu Vrbnjaku, posestniku v Župetincih v Slov. goricah, so odpeljali neznani vlomilci iz kleti 200 litrov vina.

Napad na motociklista. V Hošnici pri Poljčanah sta napadla okrog polnoči dva moška na motornem kolesu vozečega se posestnika Alojza Cigler iz Sp. Ložnice. Napadalca sta ga prisilila s kosami, da je stopil s kolesa. Nato sta ga pretepla in eden se je skobacal na motor ter ga poglal. Radi vinjenosti je bil kmalu na tleh. Oba sta nato pustila Ciglerja in motor ter sta se zgubila v noč. Orožniki so oba napadalca izsledili in prijavi.

Velika tatvina v vlaku. V gorenjskem vlaku je sunil neznan žepar Štefanu Novaku listino s 15.700 din.

Izpred sodišča

Pri ponovni razpravi ista obsodba. Dne 30. oktobra 1938 so našli na cesti v Ciglencah pri Sv. Martinu pri Vurbergu nezvestnega ter življenjsko nevarno poškodovanega 24 letnega Petra Tepeha, ki je podlegel poškodbam v mariborski bolnišnici. Pod sumom uboja je obtožilo državno tožilstvo 25 letnega Franca Horvata in 21 letnega Stanka Dvoršaka iz Ciglenc. Na kazenski razpravi 20. januarja v Mariboru je bil Franc Horvat obsojen na pet let, Dvoršak pa oproščen vsake krivde ter kazni. Proti sodbi je vložil Horvat po svojem odvetniku priziv. Višja sodna oblast je dovolila in odredila ponovno razpravo, katera se je vršila pred malim mariborskim kazenskim senatom zadnje dni. Horvat je bil ponovno obsojen na pet let.

Obsojen, ker je obstrelil ženo. Avgust Lončarič, 28 letni posestnik od Sv. Bolfenka v Halozah, se je poročil pred dvema letoma s Katarino Vinkler, h kateri se je priženil na posest. Kmalu je prišlo do preprirov, ker žena na možovo zahtevo ni hotela napoditi od hiše svojih staršev. Mož je odšel od nje in je zahteval ločitev zakona in polovico ženinega posestva. Žena v ločitev ni privolila. Lončarič je pričakal 20. julija svojo ženo s samokresom in jo je tako obstrelil, da ne bo nikdar več zdrava ter za delo. Na obravnavi pred mariborskimi sodniki 30. septembra se je obtoženi izgovarjal, da se mu je orožje v razburjenosti po nesreči sprožilo, a je le bil obsojen na pet let in en mesec robije, na 6000 din povračila ženi za bolečine in 861 din stroškov za bolnišnico.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcijo črev.

Reg. po Min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Slovenska Krajina

Sezonsko delavstvo. Vprašanje našega sezonskega delavstva je eno izmed najbolj perečih vprašanj Prekmurja. Kraji so pregosto naseljeni, saj je povprečna gostota prebivalstva 110, ponekod pa kar 170 na en kvadr. kilometer. Ker nas je toliko, nas domača gruda vseh ne more preživljati, zato so mnogi prisiljeni zapustiti rodni krov in si iskati zaslužek v tujini. Radi zunanjepolitičnih dogodkov zadnjih časov pa so nekateri svojci delavcev in delavci sami zbegani in se brez pravega povoda vračajo v domovino, kar je zanje velika škoda, ker si morajo na povratku vožnjo sami plačati. Mnogim pri povratku tudi zmanjka denarja, zato so prisiljeni prodati nemške marke, odnosno franke za ceno, za katero pač morejo. To njihovo stisko pa mnogi špekulantje sramotno izrabljajo in tuje valute kupujejo po mili volji. Zveza poljedelskih delavcev v Mur. Soboti se mnogo trudi, da bi delavce od takih nepremišljenih korakov odvrgla, ker s takimi ukrepi delavci sami sebi le škodujejo, ker niso izpolnili pogodbe. Pogodba o sezonskih delavcih z Nemčijo je ostala vkljub vojnemu stanju še dalje veljavna ter se vsa določila glede dela, pošiljanja denarja in povratka v domovino brez pridržkov še naprej izvršujejo, zato se delavci pred potekom pogodbe naj nikar ne vračajo. Svo-

je delo naj mirno dalje izvršujejo in po preteku pogodbenega roka se bodo lahko nemoteno vrnili domov. Denar lahko še naprej pošiljajo v domovino po uradni poti. Ta določba velja tudi se-

Dekleta kopijejo strelske järke za obrambo Varšave

Angleški vojvoda iz Gloucestra je general Francozom na pomoč poslane angleške armade

Anglija je vpeljala ženske sprevodnike za omnibuse

daj za one, ki so po nepravilni poti prekorčili državno mejo. Zaslužek naših delavcev je letno večmilijonski in je za prekmurske delavce in vse gospodarstvo življenjskega pomena. Z njim si namreč nabavljajo kmetijsko orodje, gradijo lastne domove in največkrat rešujejo prezadolžena gospodarstva pred davčnimi rubeži. — Če bi se razmere radi vojnih dogodkov v Evropi toliko spremenile, da bi izseljevanje sezoncev bilo onemogočeno, bi država tem tisočem morala preskrbeti primeren zaslužek pri zaposlitvi doma. Toda sedaj nam še ni treba z duhom kloniti, temveč lahko z zaupanjem zremo boljši bodočnosti nasproti.

Murska Sobotica. Z odlokom pravosodnega ministra je postavljen za uradniškega pripravnika na okrajnem sodišču g. Štefan Gorički. Iz tukajšnjega okrožnega sodišča sta prestavljena kancista g. Videčnik Anton na okrožno sodišče v Maribor, g. Apatič Janez pa na okrajno sodišče v Dolno Lendavo, na naše okrožno sodišče pa pride prekmurski rojak kancist g. Simonka Aleksander, ki je doslej služboval v Ljutomeru. — Na gimnaziji kneza Koclja je imenovan za honorarnega veroučitelja salezijanec g. Ivan Zajc.

Sirom Prekmurja. Z odlokom prosvetnega ministra so pred kratkim bili v Prekmurju nastavljeni naslednji učitelji in učiteljice: Nachtigal Gi-

Od Nemcev zajeti poljski vojaki

General Argesanu, predsednik nove vlade na Romunskem

zela in Hohnjec Mira v Turnišče, Gabrijel Frida v Dolno Lendavo, žižek Katarina v Črensove, Zebavec Dragoslava v Šalovce, Cotič Draga in Kolar Jožef v Vučjo gomilo, Dolinšek Viktor in Gerk Slava v Bodonce, Peče Oskar in Močnik Marija v Vel. Dolence, Ribičič Marija v Dolno in Tomšič Zofija v Srednjo Bistrico, Primožič Silvestra v Melince, Jkušovar Julka v G. Lakoš, Kauč Josip v Dolno, Škul Helena v Kapco, Šerak Sabina v Predanovec, Vodenik Lenka v Prosenjakovce in Tomazin Hosara v Sulince. Novim prosvetnim vzgojiteljem želimo, da se med našimi malčki dobro počutijo! S to nastavitvijo so

Smetona, predsednik Litve, katero hoče sovjetska Rusija spraviti pod svoje pokroviteljstvo

Nemški vojak čita v poljskem pristanišču Gdinja, katerega so zasedli Nemci, Hitlerjeve proglase

precej izpopolnjene vrzeli, ki so doslej bile na posameznih šolah.

Turnišče. Pri kopanju temeljev za naš prosvetni dom so prišli do zanimive najdbe. Izkopali so namreč okostje nekega postavnega moškega. Menijo, da je bil to vojak Napoleonove vojske, ki je pri pohodu preko naših krajev umrl. Identiteto sklepajo po svetinji, ki jo je pokojnik imel na prsih. Kost so pokopali na pokopališču, svetinjo pa so podarili prekmurškemu muzejskemu društvu.

Genterovci. Minuli teden se je pri našem pokopališču, kjer je cesta radi ostrega ovinka zelo nepregledna, zgodila prometna nesreča, ki je zahtevala življenje graničarja. Posestnik Ferencek iz Kobilja se je peljal v Dolno Lendavo. Na ovinku sta ga srečala dva kolesarja, od katerih se je eden, graničar, s tako silo zaletel v oje voza, da mu je isto predrio trebuh in čreva. Na kraj nesreče je takoj prihitelo več ljudi, ki so z avtom prepeljali ponesrečenca v soboško bolnišnico. Toda zdravniška pomoč mu ni mogla rešiti življenja in je ponesrečeni kmalu umrl. Vzrok nesreče bo natančneje dognala preiskava.

Dobrovnik. Prejšnjo nedeljo so naši študentje uprizorili igro »Učiteljica«, ki jo je obiskalo lepo število občinstva. Igra je dobro uspela in so bili gledalci nad izvajanjem zelo navdušeni. Za naše obmejne kraje so take prireditve še posebnega narodnostnega pomena, ker živi tod večinoma madžarski življenj, zato moramo agilnost prireditelj le pohvaliti in jih prositi, da take in slične prireditve večkrat izvajajo.

Srednja Bistrica. Nezasišane so predrznosti, katerih se nekateri poslužujejo zadnje čase. Tako je tudi pred kratkim neki hudobnež v zasedi počakal posestnika Kreslin Stefana ter na nič hudega slutečega streljal. Zadel ga je v prsa in krogla mu je izstopila na hrbtu. Napadalec išče orožniki.

Bakovec. Prejšnji teden je padel delavec Husar Franc s kolesa tako nesrečno, da si je zlomil nogo. — Ista usoda je doletela Stranski Franciško, ki je prala sode in se ji je eden zvalil na nogo. Oba se zdravita v soboški bolnišnici.

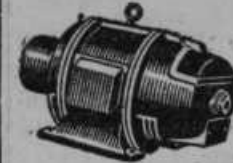

Nemško vojaštvo popravlja v zasedeni Poljski pretrgane telefon. zveze

Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodcu in črelih, pa pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z učinkom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

DOBAVLJA-POPRAVLJA

molore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOVI
Zagreb, Koturaška 69

Renkovec. Pred dnevi je neznan uzmovič odpegljal kolo neki ženski iz Lipe, ki je prišla v naš gozd nabirat gobe in je kolo pristonila na bližnje drevo. Tatvino je prijavila orožnikom. Ker se tatvine koles zadnje čase zelo pogosto ponavljajo, naj ljudje nanje obračajo večjo pozornost.

Naši rajni

Podčetrtek. V torek, 19. septembra, smo pokopali na tukajšnjem pokopališču Kolarja Antona, posestnika v Podčetrtku. Pokojni je bil skrben družinski oče šestih otrok, katere je vse vzgojil v krščanskem in narodnem duhu. Bil je zaveden katoliški mož, kar pa nekaterim ni šlo v račun, radi česar ga še na zadnji poti prav ti niso spremljali, pa čeprav je bil dolga leta njihov član in celo poveljnik. Vedno je stal zavedno v naših vrstah in organizacijah. V 84. letu starosti je podlegel trudopolnemu delu, ki ga je skozi vse življenje kot dober gospodar izvrševal. Kljub temu, da ga na zadnji poti niso spremljali tisti, ki bi ga z ozirom na njegovo društveno delovanje morali, se je njegovega pogreba udeležilo veliko število ljudi z g. župnikom, kar je dokaz, da je bil rajni med ljudstvom zaradi svoje zavednosti zelo priljubljen. Naj mu sveti večna luč — žalujemo pa naše sožalje!

Rajhenburg. V noči od nedelje na ponedeljek je po šesttedenski bolezni umrl v brežiški bolnišnici Zupančev Pepi. Njegovo zlato, mlado, še nepokvarjeno srce je bilo navdušeno in vneto za vse dobro in lepo. Še med boleznijo je ljubil svoje najljubše prijateljice — knjige. Na zadnji poti so ga spremljali štirje duhovniki, godba, učiteljstvo krške meščanske šole z ravnateljem in katehetom, krški dekan, učenci tovariši 3. in 4. razreda krške meščanske šole ter zastopstvo slovenskih fantov v krojih in s praporom. Ko so ga spustili v grob k njegovemu očetu, so se učenci poslovili od njega s pesmijo. G. katehet Romšak se je pa od svojega ministranta poslovil z lepimi besedami in prav tako so se poslavljal z lepimi besedami sošolec iz Krškega, brat načelnik v imenu Fantovskega odseka in g. upok. župnik Kalan. Naj počiva v miru, preostalim pa naše iskreno sožalje.

General Miltch, poveljnik nemškega vojnega letalstva